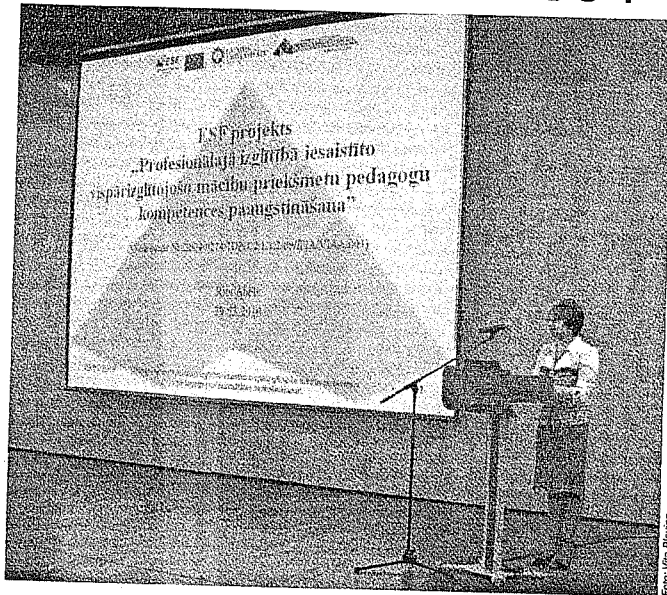

Latvijas Universitātē uzsāk projektu arodskolu pedagogu profesionalitātes paaugstināšanai

Vita Pļaviņa

29. martā Latvijas Universitātes (LU) organizētā konferencē „Pasākumi profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu profesionalitātes nodrošināšanai” klātesošie tika informēti par projekta īstenošanas aspektiem, automatizētās zināšanu pārbaudes un pašmācības sistēmas TESTS iespējām, emācību inovatīvajām iespējām profesionālajā izglītībā; tika paredzēta mācību materiālu izstrāde.

„Sabiedrībā ir izveidojies uzskats, ka profesionālā izglītība ir otrās iespējas izglītība. To apliecina arī izglītības un zinātnes ministrijas veiktais pētījums „Profesionālās izglītības prestižs Latvijā”, informē projekta vadītāja Rīta Ābele. „Tajā pašstais vidoklis ir viennozīmīgs – skolēni profesionālo izglītību vērtē zemāk nekā vidējo vispārējo izglītību. Būtiska problēma ir arī tā, ka profesionālajā izglītības sistēmā nonākušie audzēkņi uzsāk mācības ar ļoti atšķirīgu zināšanu līmeni, kas sagādā problēmas pedagogam un nosaka izglītības kvalitāti. Tai pat laikā eksistē nevienlīdzīgi profesionālās vidējās izglītības un vispārējās vidējās izglītības ieguves nosacījumi. Profesionālo vidējo izglītību ieguvušie jaunieši ir spiesti vidējās izglītības vispārizglītojošos

Projekta vadītāja Rīta Ābele.

tojošo mācību priekšmetu pedagogu vispārējās un specifiskās kompetences paaugstināšanu, izveidojot atbalsta materiālus un aprobejot tos mācību vadības sistēmas vidē.

Projekta īstenošana sākas šā gada janvārī, un tas jārealizē līdz 2012. gada decembrim. Plānotais finansējums ir 932 756 lati, no kuriem Eiropas Sociālā fonda finansējums ir 792 842 lati un valsts budžeta daļa ir 139.914 lati. Projektā plā-

projekta mērķa sasniegšanā paredzēta pedagogu informēšana par e-mācības metodiku, e-kursu veidošanas pamatprincipiem un iespējām izmantot tos savā pedagogiskajā darbībā. LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes docents Imants Gorbāns uzsver, ka „Moodle” e-mācību ieviešanas pamatojums ir tāds, ka skolēni jau sen gatavi darboties e-vidē. Viņš sacīja: „Skolēni tikai cienis skolotājus, kas iet līdz laikam, tāpēc nevajadzētu kautrēties uzsākt darbošanos e-vidē. Jaunākās tendences atklā, ka skolotāji kļūst par skolēna pašizglītības virzītājiem. Mūsu gadījumā elektroniskā vide ir nepieciešama kā papildinājums tam darbam, ko skolotājs ar skolēniem dara mācību stundas laikā. Ievietojot mācību materiālus e-vidē, skolēnam ir iespēja apgūt zināšanas jebkurā vietā, kaut vai telefonā, esot ārpus mājām un bez datora.” „Moodle” serveris ir uzstādīts LU, taču profesionālās izglītības iestādes varēs izvēlēties sev izdevīgāko pieslēgumu „Moodle” serveriem, jo Latvijā tādi ir vairāki. Visi projekta laikā izstrādātie materiāli tiks ievietoti e-vidē.

Pedagoģiem ir dažādi viedokļi par izglītības kvalitāti un tās saistību ar izglītības sasniegumu vērtēšanu. Viena no projekta aktivitā-

tēm ir saistīta ar zināšanu automatizētās novērtēšanas un pašnovērtēšanas sistēmas TESTS pilnveidošanu un pielāgošanu profesionālās izglītības vajadzībām. LU Datorikas fakultātes asociētais profesors Viesturs Vēziņš pastāstīja par TESTS iespējām. Sistēma automātiski pārbauda teorētiskās un praktiskās zināšanas, apkopo un analizē darbu rezultātus. Pedagoģis sagatavo uzdevumu, savukārt programma to pārbauda. Ja uzdevums ir esesjas rakstīšana, tad tas labošana gan būs skolotāja ziņa. Sistēma paredz iespēju skolēnam arī pašam modelēt uzdevumus, lai atkārtotu vai padziļinātu zināšanas par apgūstamo tēmu, piemēram, gatavojoties eksāmeniem. Pildot uzdevumu treniņa režīmā, skolēns saņem komentārus par to, ko nav izpildījis pareizi. Izveidojamo uzdevumu tipi ir ar atbilstošu variantiem „jā” un „nē”, atbildes ar frāzēm, atbildes brīvā tekstā vai izvēloties attēlu, kā arī produktīvo uzdevumu tips, kad skolēns darbojas reālā vidē. Produktīvo uzdevumu izveidē gan vairāk paredzēta informātikas apgūve. Strādājot TESTS sistēmā, pedagoģis var ģenerēt katram skolēnam citu uzdevumu, tādējādi skolēniem nebūs iespējams vienam

no otra norakstīt darbus. Pēc pārbaudes veikšanas skolotājam ir iespēja saņemt datus gan par katra skolēna rezultātiem, gan tikai savas skolas skolēniem, gan skolu rezultātiem kopumā. TESTS darbojas ar interneta pieslēgumu, kā arī autonomi, instalējot atsevišķu datu bāzi. Centralizēto eksāmenu jautājumus profesionālās izglītības iestādes saņems no LU centrālā servera vai, ja skola ir autonoma datu bāze, tā saņems kodu, kas atšifrēs pildāmo uzdevumu kopumu. „Daži no ieguvumiem, protams, ir skolotāju ietaupītais laiks, sagatavojot pārbaudes darbus un labojot tos,” norāda Viesturs Vēziņš. „Šī programma arī ātri un droši sinhronizē datus, tajā ir plaša uzdevumu bāze, kuru nepārtraukti būs iespēja papildināt. Te ir iespēja veidot uzdevumu kompleksus dažādiem mērķiem un, protams, ātri un elektroniski saņemt darbu rezultātus.”

Pēc visu iepriekš minēto aktivtāšu veikšanas projekta īstenošanai paredzējis izveidot metodisko mācību materiālu kompleksus un e-kursus pedagogu vispārējās un specifiskās kompetences pilnveidošanai. Ir plānots izveidot digitālo spēli „Latvijas daba”. Šajā jomā strā-

mos, kas saistīti ar vietējiem serveriem, ar šo sistēmu nodrošinājumu.

Šā gada maijā un augustā būs pieejami izvēles kursi skolotājiem, kuriem jāuzlabo informācijas tehnoloģiju pamatprasmes, lai palīdzētu viņiem sagatavoties darbam „Moodle” vidē. No augusta līdz pat šā gada beigām plānota 18 stundu programma visiem mērķauditorijas klausītājiem tieši e-mācības kursa veidošanā „Moodle” vidē. Papildus 18 stundām būs tai mērķauditorijas daļa, kas vairāk saistīta ar izglītības vadību. 36 stundu mācību kurss plānots informātikas skolotājiem – kā pirmajiem palīgiem izglītības iestādēs saviem kolēģiem un arī sistēmas nodrošināšanā. 2011. gada sākumā 36 stundu programma paredzēta visai mērķauditorijai vispārējās kompetences pilnveidošanai. Te iecerēts aptvert sešas tēmas par aktualitātēm pedagoģijā, psiholoģijā, par ekonomikas un uzņēmējdarbības jaunajiem risinājumiem, starpkultūru un mediju pedagoģijas aktualitātēm un vides izglītību. 2011. gada otrā pusē būs vēlta pedagogiem specifiskās kompetences pilnveide. Tad būs gatavi izstrādātie atbalsta materiāli un šajosursos tie-

Profesionālās pilnveides kurss plānots iesaistīt 900 profesionālo izglītības iestāžu pedagogu. Šobrīd pieteikušies 705 pedagoģi no 61 arodizglītības iestādes.

dās bioloģijas mācību priekšmeta darba grupas cilvēki. Spēle ikvienam interesantam dos iespēju iegūt pamatīgu un vizuālu priekšstatu par aizsargājamo teritorijām, augiem un dzīvniekiem Latvijā. Iecerēts izstrādāt metodiskus materiālus arī pārkvalifikācijas programmām ekonomikā un biznesa pamatos.

Profesionālās pilnveides kurss plānots iesaistīt 900 profesionālo izglītības iestāžu pedagogus. Šobrīd pieteikušies 705 pedagoģi no 61 arodizglītības iestādes. Īstenojot projektu, plānots sniegt atbalstu vismaz vienai trešdaļai profesionālo izglītības iestāžu – tieši sistēmu „Moodle” un TESTS jautāju-

ties izmantoti. 2012. gads būs valodu gads, kad tiks piedāvāta 64 stundu profesionālās pilnveides programmas svešvalodu prasmju pilnveidošanai.

Konferences praktiskajā daļā darba plānošanu mācību materiālu izstrādāšanai uzsāka projekta sadarbības partneri. Kopumā no LU piedalās 61 pasniedzējs, no Daugavpils universitātes – 29, no Liepājas universitātes – 25, savukārt no Rēzeknes augstskolas – 10 pasniedzēji. Iepriekšminētie un vēl 12 eksperti katrs atbilstīgā darba grupā izstrādās pedagoģu mācību materiālus, kurus regulāri saņems ar profesionālo izglītības iestāžu pedagoģiem.

Projekta mērķis ir nodrošināt profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu vispārējās un specifiskās kompetences paaugstināšanu, izveidojot atbalsta materiālus un aprobejot tos mācību vadības sistēmas vidē.

mācību priekšmetus apgūt daudz ierātākā veidā. Tādēļ izturēt konkurenci augstākās izglītības iegūšanai ir grūti. Šis ir tās problēmas, kuras kopā ar mūsu sadarbības partneriem – Daugavpils universitāti, Liepājas universitāti un Rēzeknes augstskolu – projektā gribam risināt.” Projekta mērķis ir nodrošināt profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglī-

tojošo mācību priekšmetu pedagogu vispārējās un specifiskās kompetences paaugstināšanu, izveidojot atbalsta materiālus un aprobejot tos mācību vadības sistēmas vidē. Projekta dalībnieki paredzējuši izstrādāt profesionālās pilnveides programmas un tās realizēt tālākizglītības kursos, kuros tiks izmantoti izstrādātie materiāli un vēlāk tie apobēti.

Kā inovatīvs risinājums

RTU studentiem arī šovasar nodrošinās prakses vietas Latvijas uzņēmumos

Alga Viduleja

Rīgas Tehniskā universitāte sadarbībā ar „Hipotēku banku” arī šogad rīkos vasaras prakšu konkursu studen-

tiem. „Labā prakse”, piedāvājot iespēju vienu mēnesi iziet praksē kādā no Latvijas uzņēmumiem, papildus saņemt stipendiju.

Konkursā studenti varēs

piedalīties no 7. aprīļa līdz 7. maijam, iesniedzot projekta darbu. Atlasītajiem studentiem būs iespēja saņemt 150 līdz 200 latu stipendiju, ko nodrošinās konkursa atbalstītāji.

Vasaras prakses šovasar piedāvās uzņēmumi „SAF Tehnika”, „Grundfos Pumps Latvia”, „Nook Ltd”, „Var C”, „Dzintars”, „Microsoft Latvia”, „Citrus Solu-

tions” un „DPA”, kopumā nodrošinot vairāk nekā 25 prakses vietas.

Pirmoreiz vasaras prakšu konkurss „Labā prakse” ar „Hipotēku bankas” atbalstu

RTU tika organizēts 2009. gada vasarā, kad 11 RTU studenti devās viena mēneša praksē uz astoņiem uzņēmumiem Rīgā, Rēzeknē un Cēsīs.